

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/169/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120211524
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120211524.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47232480, proti žalovanému: H. L., U.. XX.X.XXXX, R. G. R. XXXX/X, XXX XX D., o zaplatenie 151,56 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 151,56 EUR s nákladmi spojenými s vymáhaním pohľadávky vo výške 1,85 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 05.10.2020 sa voči žalovanému domáhal zaplatenia 151,56 EUR titulom úhrady za služby verejnosti podľa zák. č. 340/2012 Z.z. ako aj úhrady poštových sadziab spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 1,85 EUR.

2. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podal odpor žalovaný s odôvodnením, že od 14.09.2016 je uznaný ako ťažko zdravotne postihnutá osoba, čo dokazujú ním doložené dokumenty. V zmysle zákona o RTVS sú všetky tieto osoby oslobodené od platenia koncesionárskych poplatkov. Skutočnosť, že je ťažko zdravotne postihnutá osoba riešil s RTVS ešte v roku 2016. Nemôže za stav evidencie takýchto osôb a preto opätovne prikladá dokumentáciu potrebnú k odhláseniu jeho osoby z evidencie platiteľov koncesionárskych poplatkov.

3. Súd vo veci konal v neprítomnosti strán sporu, keďže žalobca svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti a žalovaný napriek predvolaniu svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil.

4. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, sumárom predpisov a platieb, oboznámením výšky nedoplatku ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

5. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zák. č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska.

6. Žalovaný má byť podľa § 3 písm. a) citovaného zákona, platiteľom úhrady za služby verejnosti vo výške 4,64 EUR. Podľa § 6 ods. 1 s periodicitou platenia úhrad mesačne v zmysle § 7 zák. č. 340/2012 Z.z.

7. Žalobca kontrolou úhrad zmysle ust. § 8 zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby za obdobie od 01.09.2017 do 31.01.2020 nezaplatil 29 predpisov v celkovej výške 134,56 EUR.

8. Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 citovaného zákona písomnou výzvou zo dňa 28.01.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadziab v súvislosti s odoslaním výzvy. Žalovaný výzvu prevzal 07.02.2020. Nakoľko žalovaný uvedenú úhradu nezaplatil v lehote 30 dní od doručenia uvedenej výzvy, je povinný v zmysle ust. § 10 ods. 3 zák.č. 340/2012 zaplatiť aj pokutu vo výške 17 EUR.

9. Podľa § 3 písm. a) zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny²⁾ v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti³⁾ ako odberateľ elektriny v domácnosti²⁾ v odbernom mieste,²⁾ pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

10. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

11. Podľa § 5 zák.č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, (1) Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ak žije v domácnosti⁷⁾ s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,⁸⁾ ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a vznik tejto skutočnosti oznámi a zároveň preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. b).

(2)

Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1.

(3)

Od povinnosti platiť úhradu sú oslobodení aj

a)

Rozhlas a televízia Slovenska, Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky,⁹⁾ Rada pre vysielanie a retransmisiu,¹⁰⁾

b)

zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže,¹¹⁾

c)

školy a školské zariadenia,¹²⁾

d)

nemocnice, liečebne, hospice a domy ošetrovateľskej starostlivosti,¹³⁾

e)

zariadenia sociálnych služieb,¹⁴⁾ zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,¹⁵⁾

f)

osoby, ktoré nie sú občanmi Slovenskej republiky a ktoré požívajú diplomatické výsady a imunity podľa medzinárodného práva, ak je zaručená vzájomnosť.¹⁶⁾

12. Podľa § 6 ods. 1, 2 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, (1) Platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c).

(2)

Nárok na platenie úhrady len za jedno odberné miesto podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1.

13. Podľa § 7 ods. 1,2 zák. č. 340/2012 v znení účinnom od 01.09.2017, (1) Povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom.

(2)

Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

14. Podľa § 8 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, kontrolu platenia úhrady vykonáva vyberateľ úhrady.

15. Podľa § 9 ods. 6, 7 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, Platiteľ je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní odo dňa, keď došlo k skutočnosti,

a)

vznik, zmenu alebo zánik povinnosti platiť úhradu a zároveň túto skutočnosť preukázať,

b)

vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať,

c)

vznik nároku platiť úhradu len za jedno odberné miesto podľa § 6 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať,

d)

vznik, zmenu alebo zánik skutočnosti rozhodujúcej na určenie sadzby úhrady podľa § 6 ods. 3 a zároveň túto skutočnosť preukázať.

(7)

V písomnom oznámení podľa odseku 6 uvedie platiteľ podľa

a)

§ 3 písm. a) meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu odberného miesta, číslo odberného miesta, adresu na doručovanie písomností a skutočnosti podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 druhej vety a ods. 3, a ak je platiteľ oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 alebo platí úhradu zníženú podľa § 6 ods. 3, aj rodné číslo; prílohou písomného oznámenia o zániku povinnosti platiť úhradu je aj

1.

doklad o ukončení odberu elektriny v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti, alebo

2.

doklad o zmene odberateľa elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti,

b)

§ 3 písm. b), ktorý je

1.

právnickou osobou, obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo organizácie, adresu na doručovanie písomností a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie úhrady,

2.

fyzickou osobou, obchodné meno, miesto podnikania, identifikačné číslo organizácie alebo meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu na doručovanie písomností a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie úhrady.

16. Podľa § 10 ods. 3 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.09.2017, ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

17. Predmetom sporu je nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky titulom nezaplatenia úhrady za služby verejnosti zo strany žalovaného ako platiteľa úhrady podľa § 3 písm. a) zák. č. 340/2012 Z.z.

18. Vyberateľom úhrady a ich príjemcom je podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona žalobca. Rozhlas a televízia Slovenska je verejnoprávna inštitúcia zriadená zák. č. 532/2010 Z.z. Predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré sú tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania, ktorých právny základ a výšku upravuje zák. č. 340/2012 Z.z. Koncesionársky poplatok je považovaný za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Uvedené poplatky nie sú platbou za ponuku programov, ani za ich užívanie, teda sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. Fyzická, resp. právnická osoba platí za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov, prostredníctvom, ktorých financuje verejnú službu, ktorá mu je poskytovaná ako občanovi, avšak nie v pozícii spotrebiteľa. Sadzba poplatku nie je určená náhodne, ale ide o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejnoprávneho vysielateľa, ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou, a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Súčasný systém financovania žalobcu vychádzal do zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi. Pre definíciu sporu súdnej veci ako spotrebiteľskej, chýbajú základné znaky spotrebiteľského právneho vzťahu a to existencie spotrebiteľskej zmluvy a štatút žalobcu, ako dodávateľa plnenia v rámci obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (rozhodnutie Krajského súdu Bratislava 2Co/125/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici 13Co/44/2020 a Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 5Co/322/2018).

19. V zmysle ustanovenia § 19 ods. 6 zák. č. 532/2010 Z.z. žalobca nemôže verejné prostriedky získané z koncesionárskych poplatkov ani používať na podnikateľskú činnosť. Taktiež v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 340/2012 príjmy z úhrady a pokút môže použiť výhradne na zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania a nie na svoju podnikateľskú činnosť.

20. Žalovaný tvrdí, že je oslobodený od platenia koncesionárskeho poplatku s poukazom na to, že z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.09.2016 vyplýva, že podľa lekárskeho posudku vypracovaného 11.07.2016 má určenú mieru funkčnej poruchy 50 % a preto bol uznaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

21. Z právnej úpravy zák. č. 340/2012 Z.z. za rozhodné obdobie vyplýva, že podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ak žije v domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a vznik tejto skutočnosti oznámi a zároveň preukáže vyberateľovi úhrady.

22. Podľa § 5 ods. 2 citovaného zákona nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa ods. 1 vzniká od 1. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ vznik uvedenej skutočnosti vyberateľovi úhrady oznámil ako aj preukázal.

23. Zároveň z ust. § 9 ods. 6, 7 vyplýva, že platiteľ je povinný vyberateľovi úhrady vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti písomne oznámiť do 30 tridsiatich dní a súčasne predloží listiny preukazujúce dôvod oslobodenia od platenia uvedenej úhrady.

24. Žalovaný sice v odpore proti platobnému rozkazu tvrdil, že ešte v roku 2016 oznámil žalobcovi vznik jeho oslobodenia od platenia úhrady podľa zák. č. 340/2012 Z.z., avšak uvedené skutkové tvrdenie nepreukázal.

25. Z ust. 5, spojení s ust. § 9 ods. 6 a 7 zák. č. 340/2012 totižto vyplýva, že každý platiteľ úhrady je povinný jeho vyberateľovi písomne oznámiť vznik oslobodenia od platenia úhrady a uvedenú skutočnosť aj preukázať. Žalovaný však súdu nepredložil akýkoľvek dôkaz preukazujúci, že si uvedenú zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 5 a § 9 ods. 6 a 7 zák. č. 340/2012 splnil. Na základe vyššie uvedených skutočností potom je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úhrady podľa zák. č. 340/2012 Z.z. za rozhodné obdobie od 01.09.2017 do 31.01.2020 v rozsahu dvadsiatich deviatich predpisov vo výške 4,64 Eur mesačne, teda v celkovej výške 134,56 EUR.

26. Podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona, ak platiteľ nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote 30 dní od doručenia výzvy je platiteľ povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady a aj pokutu 17 EUR.

27. Žalobca výzvou zo dňa 25.01.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku vo výške 136,41 EUR vrátane poštových sadzieb v lehote 30 dní od doručenia výzvy, ktorú žalovaný prevzal dňa 07.02.2020.

28. Keďže žalovaný v zákonom stanovenej lehote nedoplatok na úhradách za služby verejnosti neuhradil, súd vyhovel žalobe o zaplatenie sumy 134,56 EUR, vrátane nákladov poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 1,85 EUR ako aj pokuty vo výške 17 EUR podľa zák. č. 340/2012 Z.z.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

32. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej postupom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.